

GLASGOW UNIVERSITY LIBRARY
VIA VERITAS VITA

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

QUÆDAM

DE

AMAUROSI

COMPLECTENS.

DISSERTATIO MEDICA
INAUGURALIS
QUÆDAM

DE

AMAUROSI

COMPLECTENS;

QUAM,

ANNUENTE SUMMO NUMINE,

EX AUCTORITATE REVERENDI ADMODUM VIRI,

D. GEORGII BAIRD, SS. T. P.

ACADEMIÆ EDINBURGENÆ PRÆFECTI;

NECNON

AMPLISSIMI SENATUS ACADEMICI CONSENSU, ET NOBILISSIMÆ FACULTATIS MEDICÆ DECRETO;

Pro Gradu Doctoris,

SUMMISQUE IN MEDICINA HONORIBUS AC PRIVILEGIIS, RITE ET LEGITIME CONSEQUENDIS;

ERUDITORUM EXAMINI SUBJICIT

GEORGIUS AUGUSTUS BORTHWICK,
HIBERNUS,
CHIRURGUS,
SOCIET. REG. PHYS. EDIN.
NECNON
SOCIET. PHYS. CHIRURG. DUB.
SOCIUS.

VIII. Kalendarum Julii, horâ locoque solitis.

Τὸν πέρι μοῦσ' ἐφίλησε, δίδου δ' ἀγαθόν τε κακόν τε·
Ὀφθαλμῶν μὲν ἄμερσε, δίδου δ' ἡδεῖαν ἀοιδήν.

Hom. Odyss. Lib. viii.

EDINBURGI:
EXCUDEBANT ABERNETHY & WALKER.
1808.

IOANNI BORTHWICK,

DE CROOKSTON,

ARMIGERO,

AVUNCULO SUO CARO,

PROPTER BENEFICIA,

IN SE SUOSQUE

NUNQUAM OBLIVISCENDA

COLLATA;

HANC DISSERTATIONEM,

EXIGUUM TAMETSI SINCERUM

SUMMÆ OBSERVANTIÆ

TESTIMONIUM,

D. D. D.QUE

AUCTOR.

GEORGIO BORTHWICK, M. D.

PATRI SUO DILECTO,

HASCE PAGINAS

SACRAT

GEORGIUS AUGUSTUS BORTHWICK.

——————————*But thou*
Revisit'st not these eyes, that roll in vain
To find thy piercing ray, and find no dawn;
So thick a drop serene *hath quench'd their orbs,*
Or dim suffusion veil'd.

MILTON's Parad. Lost, B. iii.

To John Thompson Esq. M.D.
&c &c &c

as a small token of the sincere gratitude and esteem, which the Author must ever entertain, for the many and repeated kindnesses, which he has experienced from Dr. T. during his residence in Edin.r

DISSERTATIO MEDICA

INAUGURALIS,

QUÆDAM

DE

AMAUROSI

COMPLECTENS.

OCULUS, organorum omnium corporis humani, nullis pulchritudine, et perpaucis utilitate concedit. Dum per faciem sublimitatem diffundit, auctoritatis mandata promulgat, iracundiæ ardore micat, radiis benevolentiæ splendescit, et tragulas jaculatur amoris. Eximiâ visionis facultate, Creatoris opera omnipotentis, ubique terrarum voluptate contemplamur, atque, ut dixit cel. DES CARTES,

per hanc admirabilem pilam et scapum, diametro vix pollice, millies millibus passuum in interminatam spatii capacitatem penetrare, maximamque longinquorum planetarum, distantiam atque magnitudinem, computare possumus. Sed ut oculus tam exiguus est, ita multis casibus pateat, morbosque plurimos mira fabricæ varietas inducit. Ex his haud rarissimè Amaurosis * occurrit; qui morbus, sic apud CULLENUM definitur :

" *Visus imminutus, vel prorsus abolitus, sine*
" *vitio oculi evidente ; plerumque cum pupilla*
" *dilatata et immobili* †."

* Amaurosis sic dicta, a Græco, 'ΑΜΑΥΡΟΣ, obscurus; quondam " Gutta Serena" quoque, et " Cataracta Nigra" vocabatur; sed hæc nomina, theoriâ causarum morbi falsâ derivata, hodiè meritò rejiciantur.

† Synop. Nosol. Cl. iv. Ord. i. Gen. xciii.

Quatuor species, loco citato, enumerantur,

I. Amaurosis *(compressionis)* post causas, et cum signis congestionis.

II. Amaurosis *(atonica)* post causas, et cum signis debilitatis.

III. Amaurosis *(spasmodica)* post causas, et cum signis spasmi.

IV. Amaurosis *(venenata)* a veneno ingesto, vel applicato.

Duæ primæ species tantum, compressionis nempe et atonica, præcipue observatæ sunt; illis, multa sine errore, alteræ forsan includantur; et quoniam amauroseos species, plerisque auctoribus *perfectæ* et *imperfectæ* usitatius appellatæ sunt, in hisce paginis, sic eas dignoscere lubet.

DE AMAUROSEOS HISTORIA.

Hic morbus, qui sexui nulli nec ætati parcit, pedetentim, et sedato nisu aggreditur. Dolor capitis levis et obtusus primo sentitur, oculi usu citius solito fatigantur, et clarâ luce incommodantur; visus indies deficere percipitur; muscæ, scintillæ, atque variis maculæ coloribus, sæpe ante oculos volitantes apparent; dolor capitis modo cruciatum excitat, et oculorum globi sensu turgiditatis, et multo dolore afficiuntur; motus eorum tardi sunt, nec raro tremuli, unde omnia ægro contremere videntur; molesta palpebrarum nictatio, atque superioris elevandæ incapaci-

tas, hoc stadium morbi plerumque comitantur; nares ex membranæ Schneiderianæ secretionis solitæ defectu, aridæ sunt; pupillæ gradatim dilatatæ * fiunt, et immobiles, minime lucem splendidissimam sentientes; strabismus nunc sæpe accedit; ingravescente morbo vertigo, tinnitus aurium, stupor et oblivio aggrediuntur; et fundum oculi, pallor cornei coloris, occupat; dolor capitis nunc sæpe remittit, et per aliquod temporis omnino cessat; animi vires dejiciuntur, totumque corpus languescit; haud longo post tempore eadem utrosque oculorum cæcitas obumbrat; et sic per reliquum vitæ, miserrimus æger, atrâ caligine mersus, toto quasi orbe excludi, sortitur.

* In quibusdam casibus, sed rarissime, pupillæ omnino contractæ, et margine quasi fimbriatâ, observatæ sunt.

——————— " Thus with the year
" Seasons return ; but not to me returns
" Day, or the sweet approach of even or morn,
" Or sight of vernal bloom, or summer's rose,
" Or flocks, or herds, or human face divine ;
" But cloud instead, and ever-during dark
" Surrounds me, from the cheerful ways of men
" Cut off, and for the book of knowledge fair
" Presented with an universal blank
" Of nature's works, to me expunged and rased,
" And wisdom at one entrance quite shut out."

MILTON'S *Paradise Lost*, Book iii. l. 40.

Secunda species (*imperfecta* dicta) sequente modo symptomata plerumque manifestat. Morbus, perfectâ specie multo celerius, adoritur; dolor capitis minus acerbus est; nulla oculi injuria (pupillæ dilatatione pretermissâ) notatur; nec in omni casu, retina sensu orbari videtur, nam luce vividâ admissâ, pupillæ motus, quamvis modici, satis tamen conspicui manent. Muscæ volitantes frequentiùs in hac specie notantur; atque æger colores aliaque objecta, facilè discernere potest.

QUÆ MORBUM FACIUNT.

AMAUROSIS perfecta, ex cerebri vel nervorum opticorum compressione, originem ducit. Sic omnes capitis injuriæ, præsertim cranii depressione comitatæ; tumores varii, ut exostoses, et glandulæ strumosæ nervis opticis incumbentes *; serum † in ventriculis vel sub basi cerebri effusum, hydatidæ ‡ et concretiones calculosæ, factâ compressione, hunc morbum excitâre.

* BOERHAAVE, de Morb. Oculor. C. iii. § 3.

† ZINN, Descript. Ocul. Human. C. xi. § 6.

‡ BONETI, Sepulchretum Anatom.

In nonnullis casibus, præcipue si palpebra superior difficultate levetur *, nervi optici, circuli arteriosi dilatatione, comprimi putantur; et eodem modo, arteria centralis retinæ, si justo plenior sit, nervi substantiam pervadens, ejus injuriam ex necessario efficiet. Denique, omnia, quæ qualicunque modo, sensorii compressionem adjuvant, amaurosin perfectam induxisse videntur.

Species imperfecta morbi, multas quoque causas agnoscit. Retina, magnâ vel repentinâ luce, ut aurâ electricâ, fulgure, vel solis radiis potissimùm nocetur. "Dionysius †
" Siciliæ tyrannus, domum super carcerem
" construxit clarissimam, ac longe splendissi-
" mam, calce illitam. In eam domum, post-
" ea qui diutissime carcere infimo fuissent con-
" clusi vinctos ipsos sursum educebat, qui ex

* Ware on Amaurosis.

† Galen. de Us. Part. Lib. x. Cap. 3.

" multa ac profundâ caligine in splendidam " lucem egressi, lucem quidem erant cupidi " intuituri, intuiti vero occæcabantur lucis " splendidæ occursum repentinum ac con- " fertum non ferentes." " Bombardæ explo- " sio, dicto citius, induxisse cæcitatem fer- " tur." Opifices qui capite inclinato, minuta opera tractant, retinæ debilitati sunt præcipue obnoxii ; et illi, (heu ! infelices), noctes atque dies sapientiæ assiduo labore cultores, (inter quos, poëta noster MILTON immortalis, exemplar luctuosum præbet), etiam vitæ meridie, fata crudelia lumine orbati, ploravere. Quædam narcotica, ut opium, atropa belladonna, conium maculatum, aconitum neomontanum, stramonium, &c. in ventriculum ingesta, hunc morbum protulere. Venena metallica, ut* plumbum et arsenicum similes exercent effectus.

* Hujus veneni usum in cosmeticis, amaurosis secuta est. Vide HALLERI Disput. Chirurg.

Hæc species haud raro ut affectio symptomatica in apoplexiâ, epilepsiâ, vel hysteriâ adorta est, necnon ex sanguinis in cerebro congestione, ut post nixus violentos, vel evacuationum usitatum cessationem; et recentiore memoriâ, amaurosis imperfecta sordibus ventriculi et intestinorum *, præclaris auctoribus omnino attributa est. Mens dejecta, atque corpus infirmatum nonnunquam amaurosi conducere; et quicquid, ni fallor, vim circulationis debilitat, nervorum quoque (tanta est per systema concordia) comminuet; et nonne hinc, eorum, qui ratione jamdudum præclusâ, ebrietate atque libidine vesanâ bacchantur, visum imminutum, imo etiam unamquamque facultatem pravam, enervemque videmus?

---

* Richter, Schmucker, Scarpa.

Causa *proxima* amauroseos, adhuc multâ obscuritate involvitur, quam, nunc nec explicare nec amovere queam ; dicitur, retinæ insensibilitas esse, cum nervi optici paralysi.

DE DIAGNOSI.

In primis stadiis, dum adhuc pupilla pellucida, et mobilis maneat, haud facilè ullo alio oculi morbo, amaurosis habeatur ; sed in provectiore morbi gradu, diagnosis nonnunquam quæstio perobscura videtur. Pallor ad oculi fundum, cataractæ sæpe similitudi-

nem inducit; istis præsertim cataractis, quæ adhæsionibus iridem inter et lentis capsulam, ideoque pupillis fixis, comitantur: sed hic meminisse valebit, opacitatem in cataracta, magis anteriora versus quam in amaurosi sitam esse; et præterea, si super corneam, hyoscyami infusum stilletur, aliquos motus iridis, etiamsi partiales sint adhæsiones, excitare possumus; sed nullas tales in amaurosi vires, hyoscyamus exercet. Inter cæteros et amaurosin morbos, symptomatum historia, et oculi accurata inspectio, plerumque ad opiniones dirigendas sufficiant.

QUORUNDAM SYMPTOMATUM RATIO.

Pupillæ dilatatæ. Iridis mobilitas plerumque inter medicos, retinæ sensibilitati attributa est; et quo magis minusve luci oculus sit expositus, eo quoque illius membranæ motus consentanei prorsus dirigi videntur *. Hinc in amaurosi, (nervi optici paralysi) mutuo consensu inter retinam et iridem interrupto, hujusce motus, multum imminuti, si non penitus aboliti sunt. In aliis quibus coma morbis adsit, hoc pupillæ dilatationis

* Vide Fontana, Mot. dell' Iride, p. 7.; et Halleri, Experimenta.

phænomenon, satis abunde confirmatur. In perpaucis casibus iris omnino motus ejus retinere videtur, quod aliqui, de nervorum ciliarium uveam suppeditantium, potestate propriâ, pendere volunt *. Dolor capitis, tinnitus aurium, vertigo, stupor et oblivio, sunt omnes compressionis sequelæ. Flammæ aureæ, et muscæ volitantes eâdem quoque causâ oriuntur, quæ sunt etiam † experientiâ probata; nam clausis palpebris, atque digitis oculo pressis, similes effectus semper et facile producantur. *Strabismus* in hoc morbo, fortasse ex nervorum compressione, vel in musculos oculi vis eorum diminutione, quare minus ad axes opticos retinendos aptentur, exortus sit. *Pallor*, et ad fundum oculi peculiaris *albedo*, retinæ morbidam fere densitatem indicare existimantur ‡.

---

* Janin, Mémoire sur l'Oeil.
† Elliot, Obs. on Vision and Hearing.
‡ Scarpa, in Annotat.

DE PROGNOSI.

Prognosis in amaurosi fere semper infausta censetur; nec multa Maitre-Jan expectavit: sic dixit, "C'ést rechercher la pierre "philosophale, que de vouloir chercher des "remedes pour guérir la goute sereine: cet-"te maladie est absolument incurable *." Si morbus lente, et ætate provectâ, invaderit, necnon encephali compressionem symptomata jampridem descripta, indicant, eo magis certe, spes in angusto forent; contra vero, quo morbus sit recentior, et præcipue, si af-

* Traité des Maladies de l'Oeil.

fectio tantum symptomatica videatur, nec pupillæ motus prorsus aboliti sint, eventum propitiorem sperare licebit. In scrofulosis forsan, cautam semper prognosin tradere oportet; nam sic SAUVAGESIUS *: "Ipse vi-
" di, bis in puerulis scrofulosis, amaurosin,
" etiam subito ingruentem; secto cadavere,
" inveni glandulam strumosam, nervis opti-
" cis incumbentem."

---

* SAUVAG. Nosolog.

QUÆDAM DE METHODO MEDENDI.

In primâ specie morbi, duæ sunt indicationes assequendæ, 1ma, Compressionem amovere, vel symptomata sublevare; 2da, Retinæ vires imminutas restaurare.

In primum consilium, quoniam fere semper morbus in initio acutus est, congestui locali totis viribus, evacuationibus, occurrendum est.

Cathartica.—In omni capitis morbo, præcipue plethorâ locali comitante, alvi purgatio

plurimum profuisse notatur. Nam * " se-
" cretionem et fluxum promovet et auget, et
" simul majorem sanguinis et vis nervosæ de-
" rivationem abdomen versus efficit, motum-
" que sanguinis per omnia hujus viscera pro-
" movet, et multum humorem tenuem ex
" sanguine detrahit, et sic exinanitio genera-
" lis fit, et tensionem vasorum, quæ sangui-
" nem ubique corporis vehunt, minuit, et
" sanguinis ideo impetum temperat, et alias
" secretiones et exinanitiones minuit, et ac-
" tionem vasorum absorbentium excitat, at-
" que intendit."

In eandem sententiam, Celsus de amaurosi tractans †, dixit, " Ex quibus nonnulli, " cum aliquandiu nihil vidissent, repentinâ " profusione alvi lumen receperunt." De hac re, hæc habet Hippocrates ‡, " οφθαλ-

* Gregory's Conspect. Med. Theoret. § 1418.

† Celsus, lib. vi. cap. vi. p. 368.

‡ Hippocrates, Aph. vi. 17.

"μιῶντα ὑπὸ διαῤῥοιης ληφθῆναι αγαθον." Hìc varia cathartica enumerare, supervacaneum esset; sed operæ pretium observare est, adeo in amaurosi tubus intestinalis torpet, ut purgantia potentiora, qualia sunt colocynthis, scammonium, aloe cum gambogia, &c. sæpe ad dejectiones promovendas necessaria sint. *Sanguis*, hirudinum vel cucurbitulûm temporibus et pone aures applicatione detrahatur; vel potius, arteria temporali depletio major, pro re natâ, efficiatur. *Vesicatoria* fronti vel sincipiti, temporibus et pone aures maximâ cum utilitate applicentur; et in hoc morbo, superciliis in nervi frontalis cursu, epispastica clar. nostro RUTHERFORD summâ laude * commendantur.

Errhina.—Ad secretionem restituendam, quæ fere semper in amaurosi, membranâ narium suppressa est, hæc medicamina propriâ

---

* Audi Prælect. Clin.

utilitate administrantur. Talia sunt, nicotiana, asarum Europæum, pulvis ex submuriate hydrargyri et saccharo albo compositus, vel quæ præ cæteris hodiernâ æstimatione tenetur*, pulvis ex subsulphatis hydrargyri flavi parte unâ, glycyrrhizæ partibus quinque; hæc indies quatuor vicibus, naribus est haurienda.

Omnibus supra dictis frustra tentatis, et si ingravescat morbus, ad hydrargyrum confugiendum est; et in ejus usu ad levem oris affectionem persistere oportet; hac intentione solutio muriatis hydrargyri corrosivi, multum et merito laudatur.

Ad secundam indicationem, medicamenta stimulantia et tonica magnas opes suppeditare promittunt. In primis electricitas pariter ac in aliis nervorum affectionibus, plurimum me-

* Vide Ware on Amaurosis.

dicis scriptoribus celebratur *; et certe in amaurosi, ut stimulus localis sine æmulo existimetur. Scintillæ pertenues, aut materiæ electricæ rivus continuus, indies circa oculos eliciantur; haud tamen inconsulte sed summâ cautelâ in omni casu adhibeantur.

Vapores volatiles, ut aquæ ammoniæ vel ætheris sulphurici, ad retinam stimulandam insigni laude commendantur; et eâdem intentione collyrium ex infuso capsici satis commode usurpatur. Pulsatilla nigricans, anemone pratensis Linn. in manibus cel. Stoerck † morbum sub pessimâ formâ, et longioris diei, in sex ægrotantibus, debellavit. Remedium certe præpotens in pertinaci morbo adhibere suadet illust. Culleni adhortatio ‡. Flores arnicæ montanæ hunc morbum

---

* Ware, Hey, Cavallo.
† Libellus, De Pulsatillâ Nigricante.
‡ Mat. Med. vol. ii. p. 216.

(justo sæpius forsan) sanâsse feruntur. *Tonica*, ut cinchona et valeriana officin. amara, ferri præparata, et ammoniæ carbonas, in amaurosi a nervi debilitate, insigniter profuisse, experientiâ constant; et huc denique, omnia quæ totum corpus roborant, nervosque firmant, recte referri solent.

De secundæ amauroseos vel imperfectæ speciei curatione, nunc quædam breviter disserere restat. In hac specie, oculorum affectio plerumque symptomatica est; hinc apoplexiæ, epilepsiæ, vel menti turbatæ sæpe supervenit, et hisce morbis amotis, amaurosis quoque recedit. Si in capite sanguinis subitâ congestione morbus exoritur, corporis depletione certandum est; si evacuationes solitæ repressæ sint, eas iterum elicere oportet.

Professor cel. Scarpa, amaurosin imperfectam in omni fere casu, sordibus in ventri-

culo et intestinis congestis, attribuit*; et quidem his penitus ejectis, retinæ functiones usitatas, insigni successu restituit. Principio, ventriculus, emeticorum antimonialium usu, saburris exoneratus sit; et post emesin, laxantia ad alvi plenam solutionem exhibere monemur. His rite peractis, tonica, et oculi stimulantia quæ in secundo prioris speciei gradu jamdudum enumerata sunt, hic quoque utilissima videntur.

Sic, quæ de amaurosi præcipue sunt digna observatu, quam brevissime potui memoravi; et quamvis in methodo medendi in unâ præsertim specie, adhuc certe plurima desunt, altera tamen sanabilis ex maximâ parte videtur;

---

* Vide Scarpa on Diseases of the Eyes.

et siquidem in morborum curatione per experientiam (ducem ni fallor fidelissimum) doceamur oportet, consilium medendi quoad ad amaurosin imperfectam pertinet, uti Paviæ professore illustri exercitatum fuit, tam ex ratione quâ indicatur, quam ex insigni quo fere semper successu probatum est, me judice, aliis longe est anteferendum.

FINIS.

